

**YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA**

PÄIVÄKOTI AARRELAIVA TOIMINTAKAUSI 2025 – 2026

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

Päiväkoti Aarrelaiva on auki 6.30-17, mutta huomioimme perheiden tarpeita aukiolossamme. Aarrelaivassa toteutetaan Laukaan kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, missä korostuu leikki, luonto, vuorovaikutus ja pienryhmätoiminta. Päiväkodin koko ja puitteet tukevat arjen kohtaamisia, ja se onkin yksi meidän vahvuksistamme.

Aarrelaivan päiväkodissa on kolme ryhmää:

- Kultahiput alle 3-v, missä lapsia on 7 ja siellä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Pedagogisen tuen he saavat Kristallien varhaiskasvatuksen opettajalta.
- Kristallit 3-4-v, missä lapsia on 13 ja siellä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja –lastenhoitaja.
- Topaasit 5-6-v, missä lapsia on 14, joista 8 on esikoululaisia ja 7 on 5-vuotiaita. Ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, –lastenhoitaja, sekä ryhmäavustaja.

Pienryhmätoiminta on keskeinen toimintatapa kaikissa ryhmissä. Ryhmien tiimivastaavina toimivat opettajat, mutta pedagoginen vastuu on kaikilla ja myös lastenhoitajien ammattitaidolle annetaan tilaa.

Aamupäivisin arkemme pyörii kolmessa rytmissä. Joka ryhmästä toinen pienryhmä ulkoilee, mikä mahdollistaa sisätiloissa hyvän tilojen hyödyntämisen pienryhmätoimintaan. Aamuisin lapset muodostavat omia pienryhmiä omien toimintavalintojensa pohjalta. Tämä toiminta tapahtuu ryhmien omissa tiloissa. Iltapäivisin kasvattajat jakavat lapset pienryhmiin. Tätä valintaa tukee Karttahuoneessa oleva leikkitalu.

2. Rakenteet

Aarrelaivassa on hallinnollinen johtaja, joka on fyysisesti paikan päällä noin kerran viikossa.

Vastuu arjen toiminnasta on apulaisjohtajalla, joka tiiviissä yhteistyössä johtajan kanssa rakennetaan. Pedagoginen vastuu on lopulta johtajalla. Apulaisjohtaja ja johtaja pitävät aktiivisesti yhteyttä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on hyvin saatavilla.

Tiimirakenteet kts. kohta 1.

Pienryhmätoiminta kts. kohta 1.

Aarrelaivan palaverikäytännöt ja suunnitteluajat on suunniteltu pedagogiseen lukujärjestykseen, mikä jäsentää ja selkeyttää arkeamme. Palaverit rakentuva seuraavasti; viikkopalaveri noin joka toinen viikko, tiimipalaverit, 1 x viikko/tiimi, pedagogiset palaverit varhaiskasvatuksen opettajille noin 1x 4 vk ja pedagogiset illat 2 kertaa toimintakaudessa. Varhaiskasvatuksen opettajien SAK-aika pääsääntöisin maanatain ja keskiviikon välillä, jolloin sisäinen varahenkilö on varhaiskasvatuksen opettajia sijaistamassa.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

Johtajuusrakenteiden kehittäminen on ollut myös kehittämismme kohteena parina aiempina vuotena. Niihin olemmekin löytäneet hyviä ja selkeyttäviä käytänteitä ja siitä johtuen niidenkin parissa vielä tämä toimintakausi jatkamme.

Tänä toimintakautena kehittämismme pääpainomme on kasvattajien läsnäolossa lasten parissa ja se, kuinka sillä voisimme tukea lasten kaveritaitoja, sekä ennalta ehkäisemään turhia ristiriitatilanteita olemalla askeleen edellä. Tämä edesauttaa leikkirauhaa ja vähentää lasten keskeistä kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa.

Johtajuusrakenteiden kehittäminen on ollut myös kehittämismme kohteena parina aiempina vuotena. Niihin olemmekin löytäneet hyviä ja selkeyttäviä käytänteitä ja siitä johtuen niidenkin parissa vielä tämä toimintakausi jatkamme.

Tänä toimintakautena kehittämismme pääpainomme on kasvattajien läsnäolossa lasten parissa ja se, kuinka sillä voisimme tukea lasten kaveritaitoja, sekä ennalta ehkäisemään turhia

ristiriitatilanteita olemalla askeleen edellä. Tämä edesauttaa leikkirauhaa ja vähentää lasten keskeistä kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiselle

Edellisenä toimintakautena kiinnitämme huomiota kasvattajan aktiiviseen ja läsnä olevaan rooliin lasten leikeissä ja siirtymissä. Myös näissä koimme onnistumisen ja siksi myös tämän kehittämistä tänä toimintakautena jatkamme. Tänä toimintakautena keskitymme enemmän kasvattajan läsnäoloon lasten leikissä. Ja siihen, kuinka sen kautta pystymme tukemaan lasten kaveritaitoja, sekä ehkäisemään kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa.

Tänä toimintakautena kehitämme ja kiinnitämme huomiota myös kasvattajan läsnäoloon ulkotoiminnassa. Ulkotoiminta ottaa kuitenkin suuren osan päivästä, niin kuinka saamme myös siellä läsnäololla tuettua lasten leikkejä ja kaveritaitoja. Saada ulkoiluista pedagogisempia, sekä läsnäololla ja ennakoinnilla ehkäisemään turhia lasten välisiä ristiriitatilanteita. Aikuisen aktiivinen rooli myös ulkotoiminnassa sitouttaa lapsia toimintaan ja liikkumaan.

Lasten tietoinen liikuttaminen on myös tämän toimintakauden kehittämiskohde. Kiinnitämme toiminnan suunnittelussa huomioita lasten tietoiseen hengästyttävään liikuttamiseen, niin sisällä kuin ulkona. Tätä lähdemme kehittämään ryhmäkohtaisesti siten, että viikoittaisissa tiimien suunnitteluissa, nostamme lasten tietoisuuden liikuttamisen esille.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Aarrelaivan arki pyörii aamupäivisin kolmessa rytmässä. Ryhmien muodostamisessa on huomioitu lasten ikä sekä kehityksen taso. Ryhmät on muodostettu siten, että ne tukevat lasta oppimisessa ja mahdollistaa oppimisen työskentelyrauhaan. Ryhmät toimivat pienryhmissä, mutta ylityksiä yli ryhmärajojen tehdään aina toiminnan ja tarpeen mukaan. Pienryhmät vaihtuvat suunnitellun toiminnan mukaan eli jokainen kasvattaja ohjaa saman toiminnan jokaiselle pienryhmälle. Iltaapäivisin pienryhmät muodostuvat yli ryhmärajojen kaikkien lasten kesken.

Tuentarpeissa olemme yhteydessä VEO:n ja häneltä olemmekin tukea arkeemme saaneet. Tukimenetelminä olemme käyttäneet suunnitelmallisuutta pienryhmien rakentamisissa, ennakointia, viittomia sekä kuvatukea. Esiopetusta tukemassa on myös kerran viikossa

resurssiveio, jolloin yhteisopettajuuden myötä tuetaan ja mallinnetaan esiopettajalle ja ryhmälle mahdollisia uusia keinoja ja toimintamalleja.

Aarrelaivassa työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja neljä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Tänä toimintakautena toimintamme tukena on myös avustaja. Tiedon vaihtoa teemme paljon myös yli ryhmärajojen. Koska varsinkin aamuisin ja iltapäivisin vapaissa leikeissä lasten pien-/leikkiryhmät muodostuvat yli ryhmärajojen, niin myös kasvattajat kohtaavat paljon toisten ryhmän lapsia. Tämä on mielestäni vahvuutemme, koska lapsilla on enemmän vaihtoehtoja siihen, kehen aikuiseen kiinnittyä, mutta myös me aikuiset tutustumme toisten ryhmien lapsiin ja voimme jakaa omia näkemyksiämme ja kokemuksiamme ryhmien omille kasvattajille.

Lasten osallisuutta ja huomioimista pystytään parhaiten toteuttamaan pienryhmissä, jolloin pystyy helpommin kohtaamaan ja olemaan läsnä lapsille, heidän asioilleen ja toiveilleen. Näin myös heidän äänensä näkyy ja kuuluu toiminnan suunnittelemisessa. Myös perheiden kanssa pysähtyminen ja avoimuus kohtaamistilanteissa on tärkeä linkki kuulemiseen ja osallistamiseen. Tärkeää on myös säännöllinen viestintä siitä, mitä olemme tehneet ja mikä on ollut toimintamme tavoite. Näin ollen vanhemmatkin voivat keksiä uusia ideoita toimintojen toteuttamiseen.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on kaiken a ja o. Arkisten kohtaamisten merkitys on suuri ja sen rakentamisen ja kehittämisen vastuu on meillä kasvattajilla. Kun vuorovaikutus on mahdollisimman luonnollista ja jokapäiväistä, niin asioiden ja toiveiden esille ottaminen puolin ja toisin on helpompaa. Vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä ylläpidämme järjestelemällä ajoittain toimintoja, joihin vanhemmat voivat osallistua lastensa kanssa.

7. Tiedottaminen yksikössä

Vanhempien kanssa tiedottaminen tapahtuu pääasiassa Edlevon kautta. Kerran kuukaudessa ryhmästä lähetetään kuukausi-info, missä kerrotaan ryhmän touhuista ja niiden tavoitteista, mutta samalla kerrotaan myös tulevista sisällöstä, sekä muista mahdollisesti informoitavista asioista. Myös lasten tuonti ja hakutilanteet ovat erittäin tärkeitä viestintä kohtia, joihin kiinnitämme huomiota. Näissä hetkissä voi vaihtaa tietoja ja saada palautetta.

Kasvattajat pitävät aamuisin aamuraportin aamuvuorolaisen vetämänä, missä käydään läpi päivää koskevat asiat. Kerran kahdessa viikossa pidämme viikkopalaverin, sekä jokainen tiimi pitää kerran viikossa tiimipalaverin. Noin kaksi kertaa toimintakaudessa pidämme suunnitteluillan, missä pohdimme ja arvioimme toimintaamme, sekä työyhteisöämme. Noin kerran kuukaudessa pidämme pedagogisen palaverin opettajien ja veon kanssa.

Viikoittainen pedagoginen lukujärjestys ja ilmoitustaulu ovat myös erittäin tärkeitä tiedotuskanavia.

8. Perehdytys

Päävastuu perehdyttämisestä on esimiehellä, mutta vastuu jakautuu muillekin, kuin johtajalle. Tärkeä rooli perehdytykseen on myös tiimi- ja muilla työkavereilla.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena kasvattajien läsnäolon lisääminen lasten arjessa. Tämän tavoitteen olemme hienosti saavuttaneet ja läsnäolon taso on tällä hetkellä oikein hyvä.

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

Vahvuudet:

- Liikkumiseen kannustava luova henkilökunta
- Kajuutta mahdollistaa sekä omaehtoisen, että ohjatun liikunnan
- Päiväkodin ympäristö mahdollisuuden liikkumiseen monin eri tavoin

Kehittämiskohteet:

- Liikuntavälineiden hankinta
- Lisätään ulos ohjattuja liikuntaleikkejä
- Tietoista liikuttamista siirtymätilanteissa
- Aikuisen oma esimerkki
- Toiminnalliset kevät- ja joulujuhlat

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

Toimintakauden arviointi

Toiminnan lakkauttamiseen liittyvistä muutoksista huolimatta Aarrelaivassa on panostettu laadukkaan varhaiskasvatuksen toteuttamiseen koko toimintakauden ajan. Kehittämistyön keskiössä ovat olleet kasvattajien pedagoginen läsnäolo, lasten leikkien tukeminen sekä liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistaminen.

Kasvattajien läsnäolo ja leikkien tukeminen

Toimintakauden 2025–2026 suunnitteluiltapäivässä koko työyhteisö suunnitteli arjen aikataulun, jonka tavoitteena oli mahdollistaa tilojen tehokas hyödyntäminen, pienryhmätoiminta sekä kasvattajille työrauha perustehtävän toteuttamiseen. Uudistettu rakenne lisäsi lasten ja kasvattajien leikkirauhaa sekä tuki lasten välisten ristiriitatilanteiden ennaltaehkäisyä. Aikatauluja arvioitiin ja muokattiin toimintakauden aikana vastaamaan paremmin arjen tarpeita. Muuttuvat tilanteet, kuten henkilöstön tilapäiset muutokset, aiheuttivat ajoittain haasteita pienryhmätoiminnan toteuttamiselle, jolloin turvauduttiin herkästi toimimaan koko ryhmän kanssa. Pedagoginen viikolukujärjestys tuki kuitenkin arjen rakennetta ja kasvattajien sijoittumista sekä helpotti myös sijaisten työskentelyä ja päivän kokonaisuuden hahmottamista.

Pedagoginen ulkotoiminta

Toinen merkittävä kehittämiskohde oli ulkoleikkitoiminta. Tavoitteena oli vahvistaa kasvattajien aktiivista läsnäoloa ja roolia lasten leikeissä sekä lisätä ulkoilun pedagogisuutta. Kasvattajien osallistumista ulkoleikkeihin vahvistettiin porrastamalla ulkoiluja, kannustamalla aikuisia osallistumaan leikkeihin ja toimimaan aktiivisina esimerkkeinä. Työyhteisössä käytiin pedagogista keskustelua kasvattajien sijoittumisesta ulkoilualueella sekä aikuisen merkityksestä leikkien ohjaamisessa, lasten kaveritaitojen tukemisessa ja ristiriitatilanteiden ennaltaehkäisyssä. Ulkotoimintaa kehitettiin myös lisäämällä ohjattuja ulkoleikkejä sekä hyödyntämällä aktiivisesti lähiympäristön luonto- ja liikuntamahdollisuuksia.

Liikunnallisen toimintakulttuurin vahvistaminen

Toimintakauden tavoitteena oli lisätä lasten päivittäistä liikkumista sekä vahvistaa kasvattajien roolia liikuntaan kannustajina. Vaikka uusien liikuntavälineiden hankkiminen ei kunnan taloudellisen tilanteen vuoksi ollut mahdollista, olemassa olevia välineitä ja lähiympäristön tarjoamia mahdollisuuksia hyödynnettiin monipuolisesti. Ohjattuja liikuntaleikkejä lisättiin sekä sisä- että ulkotoimintaan, ja kasvattajien oma esimerkki sekä lasten tietoisien liikkumisen tukeminen vahvistuivat arjen käytännöissä.

Toiminnalliset joulu- ja kevätjuhlat toteutuivat suunnitellusti ja tukivat lasten, perheiden ja henkilöstön yhteistä osallisuutta sekä liikunnallista toimintaa.

Pedagogista keskustelua kasvattajien aktiivisesta läsnäolosta ja roolista ulkoleikeissä on tärkeää ylläpitää ja jatkaa myös tulevissa Laukaan varhaiskasvatusyksiköissä.